Sektion 1

Uppgift	Uppgiftstitel	Totalpoäng	Uppgiftstyp
1	Socialrätt TENTAMEN 26 mars 2026	0	Essä

1 Socialrätt TENTAMEN 26 mars 2026

Bedömningskriterier Socialrätt:

För att få betyget G måste merparten av frågeställningarna *identifieras* korrekt, samt *utredas* och diskuteras korrekt och *tillfredsställande* med utgångspunkt i relevanta lagrum, litteratur och rättsfall/JO- fall.

Svaret måste struktureras *tillfredställande* och vara språkligt *korrekt.*

För att få betyget VG måste *samtliga* frågeställningar *identifieras* korrekt, frågorna måste dessutom *utredas* korrekt och *utförligt*, med utgångspunkt i, och med *korrekt* hänvisning till, relevanta lagrum, litteratur och rättsfall/JO- fall.

Svaret måste struktureras *korrekt* och vara språkligt *korrekt.*

Bedömningskriterierna innebär att ett svar som t ex innehåller för många otydliga/felaktiga formuleringar *inte kan godkännas*, även om t ex samtliga frågor besvaras.

Bedömningskriterierna innebär att ett svar för att kunna godkännas måste hänvisa till, och på ett korrekt sätt *använda*, (relevanta) rättsfall och kurslitteraturen. Ett svar som enbart *anger* rättsfall, men inte *använder* dessa (korrekt) i utredningen kan därför inte godkännas.

Ett svar som *använder källor men inte (korrekt) anger dessa källor* kan inte heller godkännas.

Bedömningskriterierna innebär att ett svar som *struktureras för rörigt/otydligt* inte kan godkännas. Notera att kraven på strukturen enbart gäller själva *innehållet* (dvs t ex vilken fråga som måste utredas först av två frågor), *inte* den *konkreta strukturen* (alltså spelar det ingen roll om svaret återges lite ”rörigt” på pappret och t ex innehåller * som pekar till en fortsättning av svaret på en annan sida osv)

Ett svar som bara *återger* lagtext (t ex avskrift av lagtext) kan inte godkännas, för att svaret skall kunna godkännas måste lagtexten *användas* korrekt, för att besvara frågeställningarna.

Ett svar som bara *återger* något från boken eller rättsfall/JO- fall kan inte godkännas, för att svaret skall kunna godkännas måste källorna ***användas*** korrekt, för att besvara frågeställningarna.

Ett svar som till stor del består av *avskrift av lagtext* och *återberättande/referat av case* kan inte godkännas. *Referat av case bör undvikas, och bör enbart ske i direkt anknytning till själva utredningen, och då bara genom att nämna just omständigheterna som utreds.*

Ett svar som enbart *anger vad som gäller generellt* kan inte godkännas. För att kunna godkännas måste svaret *besvara frågeställningarna i just caset i fråga*.

Utredningen måste alltså ske (korrekt) i relation till just omständigheterna i *detta* case.

JO 2003 04 s 266

RA 1994 ref 50
RA 1997 ref 2
HFD 2017 ref 51
HFD 2020 ref 46

Det rekommenderas att studenten läser igenom samtliga frågor innan hen börjar utreda frågorna, för att på så vis bättre kunna *disponera* tiden på tentamen.

Henrik H arbetar som socialsekreterare i **Påskliljaby kommun.**

Även om han har arbetat som socialsekreterare under några månader så uppkommer det dagligen situationer som Henrik inte riktigt vet hur han skall hantera.

Henrik har precis kommit tillbaka till sitt kontor efter lunchrasten, och han tar tag i ett ärende som gäller **25 - åriga Sofia S.**

Sofia flyttade hemifrån då hon var 17, och flyttade in på ett studentboende i en annan stad för att läsa en gymnasieutbildning med inriktning på lantbruk.

Ute på stan kom Sofia i kontakt med ett gäng nya vänner som rökte hasch. Efter en tid med mycket festande och alkohol varje helg, började Sofia också röka hasch. Till slut skolkade hon varje dag från undervisningen, och hon avbröt gymnasieutbildningen.

Eftersom hon hade avbrutit utbildningen kunde hon inte bo kvar på studentboendet, och hon bodde därefter runtomkring på olika ställen och vistades i en miljö där många av hennes vänner rökte hasch, och tog droger.

Under några månader flyttade hon, då hon var 20 år gammal, tillbaka till föräldrarna och påbörjade på nytt en gymnasieutbildning.

Under den tiden missbrukade Sofia inte, och hon uttryckte önskemål om att komma ifrån hasch- och alkoholmissbruket för gott.

Hon påbörjade en relation med jämnårig kille, och under några månader verkade det gå i rätt riktning för Sofia.

Men plötslig gjorde hennes kille slut med henne, och hon orkade inte bo kvar på samma ort längre, och hon var mycket upprörd och ledsen.

Hon gjorde till slut ett självmordsförsök, hon hade skurit sig i armarna, men upptäcktes i sista stund av föräldrarna.

Efter detta ville Sofia bara bort från allting, och hon flyttade till Påskliljaby, där hon började missbruka igen.

Långsamt utvecklades hennes missbruk, och hon började med heroin då hon var 23 år gammal.

De senaste 2 åren har Sofias utveckling bara gått åt negativt håll. Hon missbrukar heroin dagligen, har inget jobb, och bara sporadisk kontakt med sina föräldrar, och hon bor runtomkring i Påskliljaby kommun, men har ingen fast bostad.

Sofia vistas i en ”kriminell miljö” och vid olika tillfällen har hon misstänkts, och även dömts, för olika brott.

Hon har dessutom genom de senaste 2 åren prostituerat sig för att få pengar till heroinet.

För några månader sedan uppstod det igen misstanke om brott (innehav), och polisen hade därför kontakt med Sofia för att utreda brottet.

Polismyndigheten i Påskliljaby, som hade haft kontakt med Sofia i samband med brottsmisstankarna ringde Henrik för 10 veckor sedan och gjorde en anmälan eftersom de ansåg att ”*Sofia var inne i en negativ utveckling*”.

Även Sofias föräldrar kontaktade Henrik för 8 veckor sedan efter en incident som hade gjort föräldrarna rädda för Sofias situation.

De uppfattade att Sofia genomgått en mycket märkbar personlighetsförändring som yttrade sig i nedstämdhet och uppgivenhet, och de var mycket oroliga för vad som kunde hända med Sofia.

Vid ett tillfälle vistades hon kortvarigt hemma hos föräldrarna, för att försöka få pengar till droger, och under besöket tyckte föräldrarna att Sofia framstod som mycket påverkat av droger, och hon växlade mellan att vara rastlös, aggressiv, och sedan uppgiven och nästan medvetslös.

Efter besöket kontaktade de Henrik för att uppmärksamma honom på deras oro för Sofia. Henrik noterade deras oro, men vidtog inga övriga åtgärder.

För 4 veckor sedan hittades Sofia medvetslös på torget i Påskliljaby, hon hade överdoserat heroin, och hon fördes till sjukhus där läkarna i sista stund lyckades rädda hennes liv.

En av läkarna, **Mozhgan M,** kontaktade då Henrik och informerade honom om Sofias situation.

Läkaren sade under samtalet att hon var mycket orolig på grund av Sofias hälsotillstånd, och att det var ”*mycket viktigt att Sofia fick hjälp med att komma ifrån missbruket **så snart som möjligt***”.

Läkarens bedömning var att Sofia hade fått ”*mycket allvarliga skador på grund av missbruket”,* och att Sofia riskerade att avlida om hon överdoserade igen.

Mozhgan hade försökt prata med Sofia om behandling när Sofia återfick medvetandet, men Sofia avvisade all hjälp och önskade bara att lämna sjukhuset så fort som möjligt.

Mozhgan har nu hört av sig igen för några dagar sedan för att ”*göra det som hon tycker att hon är **skyldig** att göra, och dessutom för att trycka på så att man tar tag i ärendet*”.

Henrik undrar om Mozhgan verkligen har anmälningsskyldighet, och Henrik undrar även om polisen hade anmälningsskyldighet, och vilket lagrum som i så fall reglerar detta.

Henrik sitter även och funderar på hur socialnämnden på bästa sätt kan hjälpa Sofia, och hur de skall gå tillväga för att hjälpa Sofia ***så snabbt som möjligt,*** även om hon motsätter sig deras hjälp.

Henrik funderar även på skillnaden mellan **tvångsvård** och **omedelbart omhändertagande** men han vet inte riktigt vad som gäller- och därutöver undrar han **vem/vilka** det är som kan besluta om tvångsvård, och **vem/vilka** kan besluta om Sofia eventuellt kan omedelbart omhändertas - tänker Henrik.

Henrik funderar på om tvångsvård *alltid* måste inledas med ett omedelbart omhändertagande, men han vet inte vad som gäller.

Han undrar faktisk också om han egentligen borde ha inlett en utredning redan när polisen hörde av sig för **10 veckor sedan**, eller då föräldrarna hörde av sig för **8 veckor** sedan, eller för **4 veckor** sedan då Mozhgan för första gången hörde av sig, han har faktiskt lite dåligt samvete eftersom Henrik *misstänker* att han borde ha inlett en utredning i ett tidigare skede, men han vet inte riktigt vad som gäller.

Nu tänker han i allt fall inleda en utredning, men han funderar på om det skulle vara *nödvändigt* i samband med en utredning att låta Sofia undergå en läkarundersökning?

Och vem kan i så fall besluta om en sådan läkarundersökning?

Henrik funderar även på om det finns något som personal på sjukhuset kan eller är *skyldiga* att göra, om Sofia vill lämna sjukhuset, så som det ju framgår att hon vill? Och vem/vilka av personalen på sjukhuset, i så fall?

Kanske kan polisen hjälpa, om Sofia behöver föras från sjukhuset till ett LVM- hem? - tänker Henrik.

Hans funderingar avbryts då hans telefon ringer.

Det är **38- åriga Johanna J.**

Johanna, som är ensamstående och inte har några barn, har arbetat som lönehandläggare på ett företag i Påskliljaby de senaste 9 åren, men för 5 månader sedan blev hon uppsagd, Johanna fick 5 månaders uppsägningstid (med lön), och Johanna har inte hittat något nytt arbete än under uppsägningstiden.

Det har funnits 6 lediga tjänster, som Johanna skulle kunna söka, i Påskliljaby kommun, och 15 lediga tjänster i grannkommunen, men Johanna har bara sökt 3 av dessa jobb ”*eftersom Johanna egentligen, möjligen, kanske skulle kunna tänka sig att jobba med något annat, hon vet inte riktigt, har inte beslutat detta än*”.

Johanna fick inte jobben som hon sökte.

För 5 månader sedan vann Johanna **50 000 kr** på Lotto. För 4 månader sedan lade Johanna **42 000 kr** på att köpa en ny en ny Iphone, en ny stor flat- screen teve (trots att Johanna redan hade en fungerande mobiltelefon och en fungerande teve).

Nu tänker Johanna ansöka om försörjningsstöd, och Johanna frågar Henrik om Johannas ”*chanser att beviljas försörjningsstöd kan bli påverkade av att 1) Johanna inte har sökt flera jobb, och att 2) Johanna har använt pengar på en ny Iphone, och en ny teve, när hon var medveten om att hon hade blivit av med jobbet?”.*

Henrik svarar Johanna att Henrik skall undersöka detta, och återkomma.

Utred rättsläget utförligt och glöm inte att motivera dina svar samt att hänvisa tydligt och korrekt till relevanta lagrum och övriga källor.

Skriv ditt svar här. Ändringar sparas automatiskt.

Teckenf...

Ord: 0

Totalpoäng: 0